

1. «МЕТОДИКА КОМПЛЕКСНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ, ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН І СЛІДІВ ВИБУХУ» Прохоров-Лукін Г.В., Пашенко В.І., Биков В.І. та ін. – К, ТОВ «Еліт Принт», 2011. – 216 с.

2. «Криміналістичне дослідження перекису ацетону та гексаметилентрипероксидіаміну» методичні рекомендації / Д.М. Зайцев, Г.В. Лінючев, Ю.М. Остапук. – К., 2010. – 34 с.

3. Получение перекиси ацетона [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chemicalnow.ru/chemies-2571-1.html>.

4. Як змінився тероризм у Європі за останні десятиліття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/%D1%8F%D0%BA-%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D1%81%D1%8F-19159312>.

Всемирная паутина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%BD%D0%B0>

Куралех Олександр Анатолійович,
начальник відділу вибухотехнічних та
пожежотехнічних досліджень Запорізького
Науково-дослідного експертно-
криміналістичного центру Міністерства
внутрішніх справ України

ВИКОРИСТАННЯ КВАДРОКОПТЕРІВ ПРИ ОГЛЯДІ МІСЦЯ ПОДІЇ, ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ

Відкриття у сфері науки та техніки, інновації дозволяють інтенсивно розвиватися криміналістиці, а в деяких випадках висувають й посилені вимоги щодо розроблення й удосконалення науково-технічних засобів виявлення, фіксації, вилучення, дослідження різноманітної матеріальної та слідової інформації кримінального правопорушення (злочину). Особлива актуальність, по забезпеченню слідчих необхідною інформацією, проявляється під час проведення найбільш інформативних слідчих (розшукових) дій, таких як огляд місця події. Використання науково-технічних засобів при його проведенні, слугує в першу чергу гарантією повноти досудового розслідування.

З огляду на криміналістичні положення будь-якої методики розслідування злочинів, огляд місця події є однією із найбільш важливіших слідчих (розшукових) дій. Слід зауважити, що огляд місця

події є переважно першою, невідкладною та найбільш інформативною процесуальною дією, яка проводиться до внесення відомостей до ЄРДР, що відбувається негайно після завершення огляду (ч.3 ст.214 КПК України) [3].

Вагома роль у виявленні й вилученні всіх слідів на місці події приділяється науково-технічному забезпеченню. Утім, аналіз практики свідчить про зниження якості проведення оглядів місць події, що призводить до не виявлення цінної слідової інформації та зниження ефективності огляду. Тому, знаючи специфіку та закономірності механізму утворення слідової інформації, учасники огляду повинні спрямовувати свою увагу на місця ймовірного виявлення слідів та використовувати з цією метою необхідні науково-технічні засоби. Слід відмітити, що ефективність огляду місця події і отримання відповідей на більшість питань, які цікавлять слідчого під час огляду, можливо одержати використовуючи на місці події сучасні науково-технічні засоби.

Обов'язковим і одним із перших технічних засобів, який використовується при огляді місця події є фотоапарат, який використовується для фіксування обстановки місця події. Поки слідчий фіксує у протоколі межі огляду місця події, інспектор-криміналіст проводить фотографування. З усіх науково-технічних засобів, що застосовують під час розслідування злочинів, найчастіше йдеться про фотозйомку [2, с. 18].

Наприклад, однією з тактичних вимог до проведення огляду місця події в США є фотографування всієї території, включаючи види з повітря [4, с. 320]. В Україні досить швидкими темпами розвивається впровадження безпілотних літальних апаратів у різні сфери суспільного життя, зокрема і квадрокоптерів.

В умовах ймовірності терористичних загроз і зростання рівня традиційної для України злочинності, підвищення якості й ефективності щодо виявлення, розкриття, розслідування злочинів і запобігання їм потребує невідкладного визначення типів і видів квадрокоптерів, які без жодних змін або за умови відповідної модернізації можуть сприяти виконанню як окремих завдань криміналістики, так і їх цілісних комплексів [1].

Зрозуміло, що органам Національної поліції та Експертної служби МВС у їх повсякденній службовій діяльності є необхідність використання квадрокоптерів, що може в деяких випадках стане актуальною і корисною, для досягнення результатів при проведенні оглядів місць подій та інших слідчих дій. В рамках діяльності органів Національної поліції та Експертної служби МВС квадрокоптери можна

використовувати при проведенні оглядів місць подій з різних видів злочинів, наприклад, огляд місця події за фактом вибуху або пожежі.

Мал. 1. Загальний вид місця вибуху в порту Бейрут (Ліван) та його наслідки.

Мал. 2. Загальний вид місця вибуху в порту Бейрут (Ліван) та його наслідки.

Мал. 3. Загальний вид місця пожежі.

Мал. 4. Загальний вид місця пожежі.

Особливість проведення даних оглядів полягає у безпечному та дистанційному оцінюванні наслідків, які були спричинені під час вибуху або пожежі до початку проведення спеціальних (рятувальних, евакуаційних та вибухотехнічних) робіт та проведення огляду місця події з подальшою фіксацією місця виявлення та вилучення речових доказів.

Враховуючи специфіку таких місць подій, застосування квадрокоптерів для аерофото-відеозйомки деталей місця події може бути не тільки додатковим до традиційних техніко-криміналістичних засобів фіксації місця події, а й єдиним сучасним, самостійним засобом в конкретній ситуації, здатним виконувати традиційні види фотозйомки, що застосовуються при огляді місця події: орієнтуючої - для фіксації загального вигляду місця події з прив'язкою до навколишньої території; оглядової - для фіксації безпосередньо самого місця події; вузлової - для фіксації крупним планом; детальної - для фіксації безпосередньо самих слідів.

Тому, хотілося б щоб законодавча база і відповідно, матеріально-технічне забезпечення сприяло використанню квадрокоптерів системі МВС України.

Список використаних джерел

1. Білоус В.В. Безпілотні літальні апарати: інтегрованість у життєдіяльність суспільства й держави та використання в криміналістичній практиці. Науковий вісник Херсонського державного університету.2016 / [Електронний ресурс]// - Режим доступу: <https://lj.journal.kspu.edu/index.php/lj>.

2. Диденко Ф. К. Применение научно-технических средств и методов при осмотре места происшествия. Ярославль, : Верхне-Волж. книж. изд-во, 1989. - 176 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України /[Електронний ресурс]// - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

4. Charles R. Swanson, Neil C. Chamelin. Criminal investigation. 6th ed. New York : McGraw-Hill Companies, Inc, 1996. 801 p.